

Bu bir insanlık hâli

Üç farklı transbireyin hayatını her yönüyle ele alan, biraz keyifli biraz hüznü bir oyun: Kadınlar Aşklar Şarkılar. Önyargıları yıkma yolunda başarılı bir yapım olduğu şüphesiz. Oyun esnasında vicdanınızı sorgularken, renkli kostümler ve çalan şarkılar hem kulağınıza hem gözüne hitap ediyor. Şamil Yılmaz'ın yazdığı, Ahmet Melih Yılmaz'ın tek kişilik performansıyla dikkat

çektığı oyunda, karşılıksız aşk ve nefret cinayetleri ön planda. Oyunda birçok duygu izleyicilere şarkı yoluyla aktarılıyor. Yılmaz, kendisiyle yaptığımız söyleşide oyunun trans bireyler tarafından da beğendildiğini dile getiriyor. "Hepimiz içten içe hastayız" diyen oyuncu, deforme olmuş sisteme ve insanların azınlıklara karşı tahammülsüzlüğüne de dem vuruyor. > 9. sayfada

Kasım2014 Sayı42

univers.ieu.edu.tr

Ünivers

İEÜ İletişim Fakültesi
Uygulama Gazetesi

twitter.com/ieu_univers | facebook.com/ieu.univers | youtube.com/ieuunivers

Düğüm gerçekten çözüldü mü?

29 Haziran'da hayata geçirilen 'Aktarmalı Ulaşım Sistemi Projesi', hemen hemen tüm ulaşım sistemini değiştirdi. Peki, aktarmalı ulaşım nedir? İzmirli bu konu hakkında ne düşünüyor? Şoförler ne gibi zorluklar yaşıyor?

> 2. sayfada

Suriye'den Basmane'ye Esnaf hikâyeleri

Basmane'deki Anafartalar Caddesi'nde falafel yemeğiyle meşhur Suriye-Lübnan lokantasına konuk olduk. Hem yeni tatlar keşfettik hem de yeni hikâyelerle karşılaştık.

> 3. sayfada

Sonbahar film festivali: Filmekimi

İKSV tarafından 13.sü gerçekleşen Filmekimi, bu sene de sinemaseverlere dolu dolu 1 hafta yaşattı. İzmir'de Karaca Sineması'nda gerçekleşen, namıdiğer 'Sonbahar Film Festivali'nde, AVM sinemalarında izlenme şansı olmayan, ulusal ve uluslararası festivallerde kabul görmüş filmler gösterildi.

> 8. sayfada

Bir işçi filmi: Baba

Senaristliğini ve yönetmenliğini Soner Sert'in yaptığı, iş cinayetlerini konu alan bir film: Baba. Sizler için yönetmen Sert'le film ve son zamanlarda artan işçi cinayetleri hakkında konuştuk.

> 8. sayfada

Rengarenk İzmir

Bu bir yarış değil, bu rengarenk bir koşu festivali. Her bir bilet gelirinin %5'inin Bedensel Engellilerle Dayanışma Derneği'ne bağışlandığı Color Sky 5K, 19 Ekim'de İzmir İnciraltı Kent Ormanı'ndaydı.

> 9. sayfada

Türkiye teniste altyapı oluşturuyor

Ekim ayında, Buca Tenis Kulübü'nde düzenlenen 12 Yaş Hafta Sonu Turnuvası'nı sizler için takip ettik. Turnuvaya katılan hakemler, sporcular ve sporcuların aileleriyle, tenisin Türkiye'deki altyapısını konuştuk.

> 10. sayfada

Fotoğraf: Aris Messinis / AFP

Suriye'de üç yıl önce Esad rejimine karşı başlayan ve iç savaşa dönüşen çatışmalarda, resmi rakamlara göre 162 binin üzerinde insan hayatını kaybetti. Suriye'de durum böyleyken, Birleşmiş Milletler Suriye'deki iç savaştan kaçıp Türkiye'ya sığınan mülteci sayısının 2 milyona yaklaştığını açıkladı. Kimliksiz ve statüsüz olarak yaşamak zorunda kalan mülteciler sağlıktan eğitime, barınmadan çalışmaya kadar birçok konuda zorlukla karşılaşılıyor.

İç savaşın doğurduğu toplumsal kırılganlığın derinleşmesiyle Suriye topraklarında birçok örgüt ortaya çıktı. Bu gruplar arasında Özgür Suriye Ordusu'nun (ÖSO) yanı sıra IŞİD, El Nusra, YPG-YPJ, Suriye Kurtuluş Cephesi ve diğer bağımsız gruplar bulunuyor. Sivillere yönelik katliamlarıyla gündemden düşmeyen IŞİD, Irak'ta ve Suriye'de birçok böl-

geyi elinde tutuyor. Örgüt, Temmuz 2014'ten beri Şanlıurfa'nın Suruç ilçesi sınırındaki Kobani'yi ele geçirmeye çalışıyor. YPG birliklerinin savunduğu Kobani, Irak'ta kontrol ettiği Tel Abyad ve Cerablus bölgesi arasındaki bağlantıyı sağlaması açısından IŞİD için büyük önem taşıyor. Kobani'de IŞİD'in kent merkezine girmesiyle başlayan şehir savaşlarından sonra siviller

Kobani'den kaçmaya başlasa da, Kobani'de ne kadar sivil kaldığı sorusu önemini her zaman koruyor. Türkiye'ye sığınan Suriyelilerin statüsü ve temel ihtiyaçlarının giderilmesi konusunda yasalarda düzenlemeler yapılsa da, uygulamada yaşanan sorunlar devam ediyor. Mültecilerin çoğu, Türkiye'ye kaçak giriş yaptığı için Suriyeli olduklarını belirten

tanıtma belgesine sahip değil. İkametgâh ve çalışma izni alamayan mülteciler, hastanelerden de ücretsiz yararlanamıyor. Bir diğer temel sorun da eğitim. Mevzuata göre Suriyeli çocukların MEB okullarına kayıt olmasında bir engel bulunmasa da, sistemdeki altyapı eksikleri ve mültecilerin dil sorunu nedeniyle Suriyeli çocukların eğitime katılım oranı çok düşük.

Düğüm gerçekten çözüldü mü?

İzmir’de ‘Toplu ulaşım da düğüm çözülüyor’ sloganıyla ESHOT tarafından hayata geçirilen yeni aktarmalı ulaşım sistemi projesi, tartışmalarla uygulanmaya devam ediyor

Fotoğraf: Murat Yılmaz

Ecem Erim
Dilan Özbey

Planlaması 2010 yılında başlayan ‘Ulaşım Sisteminin Yeniden Tasarımı’ projesinin ilk etabını; İZBAN’ın hizmete girmesiyle birlikte kurulan 15 adet aktarma merkezi, yeni otobüs hatların devreye girmesi ve banliyö sisteminin etkin olarak kullanılmaya başlanması oluşturdu. İkinci etapta ise 9 Eylül Üniversitesi’nden akademik görüşler alındı. Son olarak mahalle muhtarlarının görüş ve önerilerinin alındığı proje, 29 Haziran 2014’te hayata geçirildi. Bu tasarıma göre beş ana bölgeye ait (Merkez, Teleferik, Bornova, Karşıyaka ve Buca) 42 alt bölgenin ulaşım sistemi yeniden tasarlandı ve ana arterdeki otobüs sayıları azaltıldı. Trafik yükünü azaltma ve yolcuların duraklarda bekleme süresini kısaltma amaçları temel alına da, aktarmalı ulaşım uygulaması girdiğinden itibaren tartışmaları da beraberinde getirdi. Proje hayata geçtiği günden bu yana hatırı sayılır bir zaman geçse de, İzmir’in gündeminden düşmeyince, Ünivers Ekibi olarak İzmir’lilere ve ESHOT şoförlerine bu konu hakkında birkaç soru yönelttik.

“Biz de bu durumdan memnun değiliz”
Halkpınar Aktarma Merkezi’nde konuştuğumuz Kemal Bey, ESHOT’da şoförlük yapıyor. Bu değişikliğin trafiği rahatlatmak, insanları metro ve vapurlara teşvik etmek için yapıldığını belirten Kemal Bey, yeni sistemin yattığı zorluklara da değindi: “Yeni sistemden dolayı trafik akışını düzenlemek için 10-15 dakika beklemek zorundayız. Vatandaş duraklarda beklediği için, şoförlere şikayetlerini iletmek istiyor ve tartışma çıkıyor. ‘Neden böyle’ diye biz şoförlere soruluyor. Sistemi bizim çıkardığımız sanılarak, sorunlar bize anlatılıyor. Çalışan olarak biz de kuralları uygulamak zorundayız. Bazı insanlar şikayetlerini, uygulamayı çıkartanlara ilememizi istiyor. Halbuki internet ya da telefon aracılığıyla gerekli yerlere başvurup, şikayetlerini iletebilirler. Kavgaya varan tartışmalar yaşanıyor. Biz şoförler de bu durumdan memnun değiliz, amacımız vatandaşla hizmet etmek. Vatandaş memnun olmayınca çalışan da memnun değil” dedi. Kemal Bey, bu değişimin psikolojilerini de etkilediğini belirterek, “Biz çalışanlar da psikoloji diye bir şey kalmadı. Ben aynı zamanda esnaflık yapıyorum. Burada arkadaşlarla

fikirlerimizi paylaşıyoruz. Yaşadığımız sorunların, sistemin getirisi olduğunu ve vatandaşla hizmet edilen yerlerde bu gibi sıkıntıların kaçınılmazlığının farkındayız. Şoförler tartışma çıkmaması için konuşmak istemese de kötü oluyor, konuşursa da kötü oluyor” ifadelerini kullandı. Son olarak, bu sıkıntılar karşısında grev haklarını kullanıp kullanmayacaklarını sorduk Kemal Bey’e. Aldığımız cevap belirdi İzmir’deki şoförlerin, sendikal sorunlarının en büyüğü olan örgütlenmeye dayanıyor: “İki sendika var; DİSK ve Belediye-İş. Bütün şoförler bu sendikalara üye.Bu tür eylemler, sendika örgütlenmeden olmaz.”

“Eski düzen daha iyiydi”
Kemal Bey’e teşekkür edip, yolculara yönelttik sorularımızı. 19 yaşındaki Roni Dağ, zamanla ilgili büyük problem yaşadığını belirtti ve ekledi: “Yeni sistemden memnun değilim çünkü iki kere otobüs değiştiriyorum. Tek seferde gidiyordum, şimdi iki sefer oldu. Zaman problemimiz çok fazla. Geçen gün 00.00’a kadar burada (Halkpınar Aktarma Merkezi) otobüs bekledim, neredeyse burada yatacaktım. Eve taksiyle gitmek zorunda kaldım.” Ege Üniversitesi’nde okuyan Can Aydınlioğulları ise: “Buca’da yurttan kalan arkadaş-

larım var. Onlar için biraz oldu açıkçası ama düzeltileceği söyleniyor, bekliyoruz. Hat sayısını azaltılmış bildiğim kadariyle. Ben şehre yeni geldiğim için çok otobüs kullanmadım ama daha önce yarım saatte vardığımız mesafe, yaklaşık 1 saat 15 dakikaya çıkmış. Eski düzen ile kıyaslırsak, önceki daha iyiydi” ifadelerini kullandı. İsmi veremeyen istemeyen ama aktarmalı ulaşım hakkındaki fikirlerini bizimle paylaşan emekli bir kadın: “Çok fazla tembelleştik. Bir kere otobüse binip, bir iki saat yolculuk yaptıktan mutlu oluyorduk. Ayaklarda da problemler artıyordu. Sağlık açısından iyi oluyor. Emekli olduğumuz için zamanla yarısmıyoruz. Ev gezmesine 10 dakika geç gideriz ya da daha erken çıkıp rahat rahat gideriz. Bu sistemden memnunuz. Bizim için yeni bir hareket kapısı açtı. Diğer türlü 1 saat otobüs yolculuğu yapıyorduk ve ayaklarımızda sorun oluyordu” dedi.

“Yapılan şey iyi de olsa tepkiler olması normal”
ESHOT Genel Müdürlüğü’nde görev yapan bir yetkiliden aldığımız bilgiler ise şöyle: “Bu sistemin amacı; trafiği düzenlemek, metro ve vapurlara insanların ulaşımını kolaylaştırmak, trafiği rahatlatmak. Sistemden önce insanlar, kapılarının önünden otobüse binip, gidecekleri yere

tek otobüsle gidiyorlardı. Bu sistemle zaman konusunda sıkıntı yaşanmıyor. Aktarma yapacakları için, yolcular tarafından böyle görülüyor olabilir.” ESHOT yetkilisi, sistemdeki eksikliklerin de farkında olduklarını belirtip, “Sistemde tabii ki eksiklikler var ve giderilmeye çalışılıyor. Otobüs seferleri sıklaştırıldı ve metrodaki yoğunluğun rahatlaması için vagonlar eklenip, sefer sayıları artırılıyor” dedi. Yeni düzenlemeye verilen tepkilerin, ESHOT tarafından nasıl karşılandığını sorduğumuzda da “Herhangi bir şey söylersem çok öznel yorum yapmış olurum ama, insanların yıllardır alıştığı bir durumdan vazgeçebilmesi zor. Yaptığınız şey iyi ve yararlı olsa da, mutlaka tepki gösteriliyor” cevabını aldık. Kemal Bey’in bahsettiği konu olan şoförlere verilen tepkilerden de konuştuk. Otobüs şoförlerinin bu konuda eğitim aldıklarını ve seminerlere katıldıklarını belirten ESHOT yetkilisi, “Şoförlerimiz insanlara nasıl yaklaşacağını bilirler. Ben de tartışmaya gireceklerini düşünmüyordum. Dedğim gibi, insanların yıllardır alıştığı sistemden farklı bir sistem. Yapılan şey iyi de olsa verilen tepkiler normal. Bu sistem, İzmir’in %70-80’i için yararlı oldu, %20’i için olmayabilir. Geriye kalan kısım için zaten bir şey değişmedi, toplu taşıma kullanmıyorlar” şeklinde konuştu.

"Bu apartmanın bir öğrencisi var"

Karşıyaka Belediyesi Türkiye’de bir ilki gerçekleştirerek, “‘Karşıyaka’nın Filizlerini Geleceğe Hazırlıyoruz - Her Apartmanda Bir Öğrenci Okutuyoruz” projesini başlattı

Şive Karatas

Gerçekleştirdiği projelerle adından sıkça bahsettiren Karşıyaka Belediyesi, tüm Türkiye’ye örnek olması beklenen önemli bir eğitim projesi başlattı. Maddi durumu yetersiz olan öğrencilerin üniversite yaşamına katkıda bulunmak için, Türkiye’de ilk kez “Karşıyaka’nın Filizleri” projesini başlatan belediye, Karşıyaka’da her apartmanın bir üniversite öğrencisi okutması için harekete geçti. Hazırlık aşamasında 153 apartmanın sakinleri ve site yöneticileriyle görüşmeler yapıldı ve projenin detayları anlatıldı.

Ayda 300 lira bursla kalmayacak
Belediyeye burs için başvuruda bulunan üniversite öğrencileri, maddi durumlarına göre değerlendirildi. Burs almaya hak kazanan 513 öğrenci, kısa süre içinde projeye ortak olan apartmanlarla buluşturulacak. Apartman sakinleri, öğrencilere 10 ay boyunca, ayda 300’er lira burs verecek.” Verilen 300 lira bursun yanı sıra eğitim hayatındaki her türlü sorumluluk bize ait olacak. O çocuklar artık Karşıyaka Halkının, o apartmanın çocuğu olacak” diyor Başkan Ak-

Fotoğraf: Aykut Fırat

pınar, belediyenin bu iş için sadece bir köprü olduğunu, bu projenin en önemli tarafının Karşıyaka halkı olduğunun altını çizdi. Belediye ve halkın işbirliğiyle hayata geçirilen ve son zamanda ortaya çıkan en önemli sosyal sorumluluk projelerinden biri olarak görülen proje için Mavişehir,Atakent ve Bostanlı pilot bölge olarak seçildi. Proje zaman içinde tüm Karşıyaka’da yaygınlaştırılacak. Apartmanlar, birden fazla öğrenciye de burs verebilecek. Projeye katılan her bir apartmanın girişine “Bu Apartmanın Bir Öğrencisi Var” plaketi asılacak.

Büyük İlgi Gördü
Kordon Otel’de gerçekleşen tanıtım toplantısıyla kamuoyuna duyurulan proje, kanaat önderlerinden de tam not aldı. Toplantıya medya temsilcileri, kampanyaya dahil olan apartman yöneticileri ve Karşıyaka Gençlik Eğitim Merkezinde eğitim aralık üniversitesi olan öğrenciler katıldı.Karşıyaka Belediye Başkanı Hüseyin Mutlu Akpınar, Türkiye’ye örnek olacak önemli bir eğitim projesini hayata geçirmiş olmanın mutluluğunu yaşadıklarını dile getirdi. Eğitimde fırsat eşitliği yaratmanın önemine değinen Akpınar, “Bir kentin gelişimi ve

geleceği için, eğitim ve öğretim çok önemlidir. Eğitimde fırsat eşitliği yaratmak ve dar gelirli ailelerin çocuklarına destek olmak, sosyal demokrat belediyelerin ve duyarlı halk kitlelerinin temel görevidir. Karşıyaka Belediyesi ve Karşıyakalılar el ele vererek, ‘Karşıyaka’nın Filizlerini’ geleceğe hazırlayacağız” dedi. Başkan Akpınar “Projemize destek olan her apartmanda, maddi durumu yetersiz ve okumakta güçlük çeken bir üniversite öğrencimize burs desteği veriyoruz. Projeye katılmak isteyen apartmanlar her bir öğrenci için belirlenecek hesap numaralarına,

10 aylık eğitim sürecinde, her ay için, apartman başına 300’er liralık burs bedeli yatıracak. Hedefimiz; ailelerinin maddi yetersizliği nedeniyle öğrenim görmekte zorlanan ve belki de yakın zamanda okulu bırakmak ve Karşıyakalıları el ele vererek, ‘Karşıyaka’nın Filizlerini’ geleceğe hazırlayacağız” dedi. Başkan Akpınar “Projemize destek olan her apartmanda, maddi durumu yetersiz ve okumakta güçlük çeken bir üniversite öğrencimize burs desteği veriyoruz. Projeye katılmak isteyen apartmanlar her bir öğrenci için belirlenecek hesap numaralarına,

Suriye'den Basmane'ye esnaf hikâyeleri

Basmane’deki Anafartalar Caddesi’ne girip iki yüz metre kadar ilerlediğimizde bir Suriye-Lübnan lokantasıyla karşılaşırız. Lokantanın garsonu Suriyeli Matasem Süleiman bize memleketinin meşhur yemeği falafelin inceliklerini ve hayat hikâyesini anlatıyor

Yiğit Ata

Matasem Süleiman, Suriye-Lübnan lokantasının en meşhur yemeğinin falafel olduğunu söylüyor. Ortadoğu’ya özgü bu yemek, Suriye ve Lübnan mutfağında önemli bir yere sahip. Nohuttan yapılan köfteler, pıtanın içine konularak servis ediliyor. Yemeğimizi yerken sohbet ettiğimiz Suleiman, İzmir’e neden geldiğini şöyle anlatıyor: “Bir yıl önce Halep’te eşim ve iki çocuğumla yaşıyordum. Buraya gelmeden önce Suriye’de araba satıyordum. Savaş yüzünden buraya geldim. Savaş sırasında evimin yakınlarına parça tesirli bomba düştü. Bacağımda hâlen yara izleri var. Savaşta dokuz akrabama kaybettim.” Özel hayatında maddi ve manevi açıdan yaşadığı zorlukları anlatan Suleiman, iki çocuğunu okutmadığını söylüyor.

Basmane sokaklarında yürümeye devam ederken, kendine has bir kahveci dikkatimizi çekiyor. Elinde makinesiyle yol kenarında duran bir adam. Yaklaşıyoruz yanına “merhaba” diyoruz, ancak Türkçe bilmiyor. Araç konuşan bir tanıdığımızdan yardım alıyoruz, onun da Suriyeli olduğunu öğreniyoruz. Kahveci Hüseyin Elbeni sohbet teklifimize çok samimi yaklaşıyor ve böylece Anafartalar Caddesi’nde savaşın yönünü değiştirdiği bir hayat hikâyesi daha dinliyoruz. İzmir’e geliş nedeninden bahsediyor Elbeni, İzmir’e gelmeden önce Antep’te tekstil işinde çalıştığını, Antep’teki olayların ardından işten çıkarılınca dil bilmediği için iş bulamadığını anlatıyor. Biraz sohbet ettikten sonra, Suriye’de meşhur olan Hint kahvesini ikram ediyor. Hint kahvesi, bildiğimiz Türk kahvesinden farklı olarak daha acı bir tada sahip. Çünkü buhar basıncıyla pişiriliyor bu kahve. Elbeni de, tıpkı Sulei-

man gibi yaşamındaki zorluklardan dem vurarak sorunlarından bahsetmeye devam ediyor: “Burayı daha iyi açtım, belediye ruhsat olmadı için baskı yapıyor. Ruhsat çıkarmak da şu an benim için çok masraflı.” Ruhsat çıkarmanın bin dolar olduğunu öğrendikten sonra biz de Suriyeliilerin İzmir’de mülteci olarak yaşamalarının zorluğunu bir kez daha fark ediyoruz. Anafartalar Caddesi’nden ayrıldık-tan sonra, konuştuğumuz kişilerin anlattıkları ve şu an Kobani’de yaşananlar, bu savaşın sadece onların savaşı olmadığını gösteriyor aslında. Hiç şüphesiz bizim de bu savaştan kendimizi soyutlamamız mümkün değil.

Fotoğraf: Fundanur Öztürk

Madalyonun öteki yüzü: Afgan sığınmacılar

Bornova Pınarbaşı Yabancılar Şube Müdürlüğü Geri Gönderme Merkezi’nde, kaldıkları koğuştan çıkmalarına izin verilmeyen Afgan mülteciler 9 Ekim’de yataklarını yaktı. Çıkardıkları yangından etkilenen mültecilerden ikisi, sevk edildikleri Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastane’si kayıtlarına ‘turizm ücretlisi’ olarak geçti

Fotoğraf: Mert Çakır / KODA Collective

Fundanur Öztürk
Ecem Erim
Görkem Görümlü

Pınarbaşı Yabancılar Şube Müdürlüğü Geri Gönderme Merkezi’nde tutulan kaçak Afgan göçmenler, bodrum katında üç aydır bekletildiklerini gerekçe göstererek dışarı çıkmak istedi. Yasak olduğu söylenerek dışarı çıkmalarına izin verilmeyen mülteciler, yataklarını tutuşturarak yangın çıkardı. Çıkan yangından etkilenen altı Afgan mülteci, çevre hastanelere sevk edildi. İki kişi Ege Üniversitesi Hastanesi Acil Servis Bölümü’ne kaldırıldı ve birkaç saat içerisinde taburcu edildi. Diğer iki Afgan mülteci ise Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi’ne kaldırıldı. Hastanenin acil bölümünden edindiğimiz bilgilere göre Leylima Amiri ve Kemal İsmani isimli mülteciler, hastane kayıtlarına ‘turizm ücretlisi’ olarak geçti. Afet ve Acil Durum Araştırma Merkezi Müdürü Kubilay Kaptan ile, Türkiye’deki mültecilerin genel durumunu ve Afgan mültecilere karşı giderek azalan farkındalık üzerine konuştuk.

“Mültecilerin en büyük sorunu, Türkiye’de kimliksiz olmaları”

Birleşmiş Milletler (BM) istatistiklerine göre bugün dünyada 210 milyon üzerinde göçmen var. 30

milyonu aşkın “kaçak” ve 50 milyon üzerinde de mülteci yaşamakta. Her yıl bu rakamlara milyonlarca daha ekleniyor. 30 yıl içerisinde göçmen sayısının 400 milyona ulaşacağı hesaplanıyor. Birleşmiş Milletler Mülteci Yüksek Komiserliği (BMMYK) raporuna göre 2,5 milyondan fazla Afgan mülteci bulunuyor. Afgan mültecileri ise 2,4 milyon ile Suriyeliler izliyor. Kubilay Kaptan, sayısı dünyada ve Türkiye’de hızla artan mültecilerin hukuki statüleri hakkında şunları söylüyor: “Türkiye şimdiye kadar çözüm olarak bu insanları BM vasıtasıyla yurt dışına yolluyordu. Fakat son yıllarda sayıları giderek arttı. Eskiden Türkiye’den geçiş yapan mültecileri kabul eden birçok ülke de, artık kabul etmiyor. Böylece geçiş ülkesi görevi gören Türkiye, son beş yıldır

ilteca ülkesi haline geldi. Türkiye’de de bu konu ile ilgili bir mevzuat yok ve mülteciler burada statüsüz bir şekilde kalmak zorundalar.” Mülteciler, Türkiye’de statüsüz olarak yaşamak zorunda oldukları için yaşamsal ihtiyaçlarını giderebilmek konusunda sıkıntı yaşıyorlar. Alsan-cak Basmane’de yaşayan pek çok Suriyeli esnaf, ruhsat alabilme ve çalışma izni konusunda sorun yaşıyor. Halep’ten yakın zamanda gelen ve ailesini Suriye’de bırakmak zorunda kalan Hüseyin Elbeni de onlardan biri. Elbeni, Basmane’de buharlı Suriye kahvesi satıyor. Çalışma izni olmadığından ruhsat alamayan Elbeni, belediyenin kendisini ruhsat konusunda sıkıştırdığını şöyle anlıyor: “ Gaziantep’te evim var ama oradaki olaylardan dolayı bayramda İzmir’e gelmek zorunda kaldım. Ailem hala Gaziantep’te. Üç çocuğum

var. Ailemi de yanıma getirmeye çalışıyorum, çünkü artık Antep’te iş vermemeye başladılar. Bu dükkkanı açtım fakat belediye bizi sıkıştırıyor, ruhsat istiyor. Ama bizim de ruhsat çıkarak maddi durumumuz yok. Ruhsatla ilgili çözüm bulunmasını istiyorum.” Aynı durumu yaşayan bir başka Basmane esnafı da Suriye’den gelen Mohamad Sabbash. Bir ay önce kuruyemiş dükkkanı açan Sabbash’in oturma ve çalışma izni yok. Belediye tarafından ruhsat konusunda sıkıştırıldığını söyleyen Sabbash, “Bana ruhsat alacak parayı kazanmam için zaman versinler. Burada kazan-dıklarımızla sadece gıda masrafını çıkartıyoruz. Çalışma ve oturma iznim yok. Müracaat ediyorum ama devlet şu an bütün evrak taleplerini durdurdu ve hiçbir evrak talebini karşılamıyor. Ayakta kalmak için dilencilik mi yapmamız lazım? Türkiye bizi kabul etmeye bazı koşulları oluşturmali. En azından ikametgah vermeli. Konak Belediye Başkanı Sema Pekdaş buraya geldiği zaman kendisine ulaşamıyoruz. Esnaf çok, dert çok. Derdimi anlatmak istiyorum, koşturdum ama yakalayamadım” diyor.

“Afgan sığınmacıların sorunları gözden kaçıyor”

Türkiye’den mülteci kabul eden ülkeler, “Afganistan-Türkiye arasında ortak bir sınır olmadığı” gerekçesi ile Türkiye’deki Afganlar için yeterli kota ayırmıyor. Afganların duru-

muna ilişkin en temel açıklama ise, Afganistan’ın içinde bulunduğu geçiş süreci (transition period). Türkiye için Afganlar, 1951 sözleşmesindeki coğrafi sınırlama nedeniyle “sözleşme dışı mülteci” statüsündeler. Dolayısıyla Türkiye’ye “mülteci” olarak yerleşmeleri söz konusu değil. Türkiye’deki diğer tüm sığınmacılar gibi çalışma izinleri bulunmuyor, kayıt dışı ekonomide istihdam ediliyor ve emek sömürüsüne maruz kalıyorlar. Kaptan’a göre, Suriye’de devam eden iç savaş neticesinde ülkesinden göç etmek zorunda kalan 2,8 milyon Suriyelinin içinde bulunduğu acil durum, uzun yıllara dayanan mazisi yüzünden kanıksanan Afgan sığınmacılar sorununu gölgede bıraktı. Kaptan: “Türkiye özelinden bakılacak olursa; iç siyasi gelişmeler, Suriye’nin jeopolitik konumu ve küresel konjonktür gereği Suriye insani krizi ile meşgul olunurken, Afgan sığınmacıların sorunu gözden kaçıyor. Ama Afgan mülteciler için savaştan kaçmakla açıktan kaçmak arasında bir fark yok. Bu sebeple en az Suriyeli mülteciler kadar yardıma muhtaç durumdalar” diyor.

Daha uzun bekleme süresi

Afgan mülteciler, diğer uyruklara mensup sığınmacılar için en fazla 2 yıl olan değerlendirme süreci aşarak, en az yedi yıl beklemek zorunda bırakılıyor. Türkiye’den mülteci kabul eden ülkeler, Afganistan’ın Türkiye’ye sınırı olmadığı gerekçesi ile Türkiye’deki Afgan mültecilere yerleştirme kotası ayırmıyor. Afgan mültecilere bir süredir 1951 tarihli “Mültecilerin Hukuki Statüsüne Dair Cenevre Sözleşmesi” kapsamında değil, 1950 tarihli BMMYK tüzüğüne dayalı olarak, ‘genişletilmiş mülteci tanımı’ altında uluslararası hukuki koruma sağlanıyor. Afgan mültecilerin sorunlarını; sığınma başvurusunda gecikme, Türkiye’de kalış sürecinin belirsizliği, uzun bekleme süresi, statü alıp alınamayacağına dair belirsizlik, kamusal hizmetlerden yararlanamama ve yaşamlarını idame ettirme ile ilgili zorluklar olarak özetleyen Kaptan: “İşsizlik, maddi imkansızlık, eğitim ve sağlık ihtiyacı en temel sorunlar. Afgan mültecilerin gelecekte umutları yok. BMMYK ve uluslararası kurumlara güvenlerini yitirmiş durumdalar. Tek istekleri mülteci olarak tanınmak ve insanca hayat sürebilecekleri bir ortamda yaşamak. Daha da önemlisi, Türkiye’den çalışma izni ve ‘vatandaşlık’ talepleri de var” diyor.

Çocuk mu kafası?

Koton’un ‘Çocuk Kafası Çocuk Modası’ reklam kampanyası, çocuk istismarı konusunda tepkilere yol açtı. Pedagoji Derneği, konuyla ilgili yaptığı açıklamada, reklamda çocuklara yüklenen rollerin, onların yaşlarına ve zihinsel gelişimlerine uygun olmadığını açıkladı

flickr.com/photos/geomangio

Nihal Çelik

Koton’un 2014 kış sezonu için çocuk giyimine yönelik ‘Çocuk Kafası Çocuk Modası’ adı altında yayınlanan reklam filmi, çocukların pazarlama ve satış amacıyla kullanılması açısından kamuoyunda eleştirilmiştir. Pedagoji Derneği tarafından yazılan mektupta; reklamlarda çocuklara giydirilen kıyafetlerin ve yapılan makyajın özellikle kız çocuklarına seksapalite attığı, çocuk istismarı ve pedofili-nin yaygınlaştığı bir dönemde çocukları yetişkin gibi göstermenin tehlikeli olduğu vurgulanmıştı. İzmir Ekonomi Üniversitesi Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü Öğr. Gör. Burak Amirak ve Fen Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü’nden Doç.Dr. Nuran Aydemir Çanlı ile reklamlarda bilinç, hedef kitlenin iyi analizi edilmesi ve reklamda etik üzerine konuştuk.

“Birinci basamak tüketicinin bilinçlenmesi” Kamuoyu bilincinin oluşması gerektiğine dikkat

çeken Burak Amirak, “Reklamlar, ticari ilişkiler kapsamında ele alınması gereken şeyler. Birileri etkilenecek ama amaç burada kötü etkilenmemelerinin sağlanması ve genel duyarlılıkları çerçevesinde bir şeyler yapılması. Sivil toplum örgütlerinin de duyarlı olmaları, Koton reklamı örneğinde işe yaradı. Zaten bu böyle olması gereken bir şey çünkü, birinci basamak tüketicinin bilinçlenmesi. Tüketicinin bilinçlenmediği zaman ne olursa olsun bunların tekrar edeceğini görebiliriz. Tüketicisi, ‘Eğer bu marka bu işi yapmaya devam ederse, bütün ilişkiyi keserim’ dediği anda, markalar bu tutumu devam ettirmez. Ayrıca markaların da bilinçlenmeleri ve marka yöneticilerinin de bu konulara dikkat etmeleri gerekir” dedi.

“Markaların da tüketiciciyi aptal yerine koymaması lazım” Reklamı yaratanların ve markaların kendilerini sorgulamaları gerektiğini belirten Amirak, “Burada genelleyebileceğimiz tek şey

markaların kendilerine etik saygıları taşıyıp taşımadığını sorması. Her adımda çok dikkatli olmak gerekiyor. Reklamı yaratan kesimin entellektüel seviyesinin ciddi bir biçimde geliştirilmesi gerekiyor. Ayrıca reklamları sipariş eden kesimin, tüketiciciyi aptal yerine koymaması lazım çünkü, tüketici de artık bunları görüyor ve sivil toplum örgütleri hemen harekete geçiyor. Bu da hatanın düzeltilmesi için sağlıklı bir süreci ortaya çıkartıyor. Özetle reklamlarda belirlenen kanun içinde, çocukların rol almaları, herhangi bir ürünü önermeleri mümkün olabilir ama markaların bunu yaparken kendilerine ‘doğru yapıyor muyum’ sorusunu sormaları gerekir. Ayrıca, tüketicici olarak da bilinçli olmalı ve birbirimize karşı olan hoşgörümüzü artırmalıyız” dedi. Çocuklar üzerinde oluşabilecek psikolojik etkiler hakkında konuştuğumuz İzmir Ekonomi Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümünden Doç. Dr. Nuran Aydemir Çanlı,

hedef kitlenin iyi analiz edilmesi gerektiğine ve set ortamlarının uygunluğuna dikkat çekti.

“Hedef kitle anne ve babalar, özellikle de anneler”

Çocukları tüketici olarak görmenin zararları olduğunu söyleyen Çanlı, “Aslında o yaş grubundaki bireyler değil, ebeveynler hedef kitle olarak görülüyor. ‘Bunu çocuğuna alırsan çocuğun güzelleşir’ fikri, anne babalara aşılanmaya çalışılıyor. Eğer bir reklamda ‘sürekli tüket’ mesajı veriliyorsa çocuğu tüketici olarak gördükleri anlamına gelir. Bu da çocuk için ‘her sene yeni bir insan ol, tükettiğin kadar var, sürekli olarak tüket, harca’ anlamına gelecektir. Bu yaşta çocuğa aslında tam tersini söylememiz gerekir. Çocuklar o reklamı izledikten sonra, yaşına uygun olmayan kıyafetleri istemeye başlayacaklar. Uzun vadede de muhtemelen bu çocuklar ileride tükettiklerinden memnun olmayan, sürekli almak isteyen bireylere dönüşecekler ve bu tüketme davranışlarında etkili olacak” dedi.

“Çocuk işçi değil, çalışma koşulları denetimden geçmeli” Reklamlardaki denetimlerin ve koşulların uygun olması gerektiğini vurgulayan Çanlı, “Reklam süresince çocuk o ortamdan nasıl etkileniyor, biz onu bilmiyoruz. Kaç saat çalışıyor, annesi babası yanında mı, bunları görmeden kesin bir şey söylememiz mümkün değil. Fakat nasıl ortamlarda çalıştığı önemli, çocuk işçi değil. Mutlaka o çocuğun anne babası sette olmalı, çocuğun çalışma saatleri düşük olmalı, ‘sürekli tüket’ mesajı veriliyorsa çocuğu tüketici olarak gördükleri anlamına gelir. Bu da çocuk için ‘her sene yeni bir insan ol, tükettiğin kadar var, sürekli olarak tüket, harca’ anlamına gelecektir. Bu yaşta çocuğa aslında tam tersini söylememiz gerekir. Çocuklar o reklamı izledikten sonra, yaşına uygun olmayan kıyafetleri istemeye başlayacaklar. Uzun vadede de muhtemelen bu çocuklar ileride tükettiklerinden memnun olmayan, sürekli almak isteyen bireylere dönüşecekler ve bu tüketme davranışlarında etkili olacak” dedi.

Geçtiğimiz yıllarda RTÜK tarafından Vodafone şirketinin bebek temalı 3G reklam filmini yayınlayan 25 kanala uyarı cezası verilirken, bebek bezi firması olan Evy Baby’nin yayınladığı reklam filmi de Koton reklamında olduğu gibi geniş kitlelerce tepkisine yol açmıştı.

‘Mülteci’ ne yaşar ne yaşamaz

Nihal Çelik
Çağlar Üstünbaş
Fundanur Öztürk

“Suriye’de yaşadığım mahalle Kürt mahallesiydi. Mahallemde PKK olduğu için muhalifler ve Esad rejimi bizi tehdit edemiyordu. Ancak daha sonra Kürtler ve muhalifler anlaşınca muhalifler mahallemize yerleşti. Muhaliflerin bölgemizde etkin olması Esad’ın bomba yağdırması demekti çünkü Esad’ın tüm muhalifleri yok etmek istediğini biliyorduk.”

Mültecinin çalışma izni işverenin inisiyatifinde

Türkiye’de herhangi bir yabancının çalışma izni alabilmesi için öncelikle işvereninin Çalışma Bakanlığı’na başvurarak izin talebinde bulunması gerekiyor. Bakanlık başvurusu aranan kriterlere uygunluk konusunda değerlendiriyor. Bu kriterler arasında, “Çalıştırdığın her bir yabancı için en az beş Türkiye vatandaşı çalıştırmak ve o işi bir Türkiye vatandaşının yapamayacağını kanıtlamak” gibi maddeler de yer alıyor.

Çalışma izni almak teoride mümkün olsa bile pratikte mümkün değil, diyen İzmir Mültecilerle Dayanışma Derneği Başkanı Pınal Erçoban, “İşverenler çalıştırdıkları mülteciler için çalışma izni almayı tercih etmiyor, çünkü mültecileri ucuz ve sigortasız işgücü olarak görüyor. Dişiyile tırnağıyla mücadele edip çalışma izni alanlar var, ama yine de şu ana kadar sadece beş kişi çalışma izni alabildi,” diyor.

Suriyeli tercüman da kaçak ve sigortasız çalışan binlerce mülteci den biri. Suriye’de sekiz yıl Benetton mağazasında müdürlük yaptıktan sonra Türkiye’de devam eden iş yaşamını şöyle anlatıyor: “Muhaliflerin yerleştiği mahallemizi terk edince köyümüze döndük, ama orada yapacak hiçbir şey yoktu. Daha sonra Hatay’a gidip dö-

mülteciler için bile çalışma izni almak neredeyse imkânsız: “Basmane’deki mültecilerin hepsi kaçak çalışıyor. Ben Türkiye’ye pasaportuyla girdiğim için bir yıllık ikametgâh alabildim. Yine de çalışma izni alamıyorum, çünkü Yabancılar Şubesine başvuru için çok sıra var.”

Suriyeli çocukların yüzde 80’i okulsuz Suriyeli mülteci nüfusunun yüzde 53’ünden fazlası 18 yaşın altında. Milli Eğitim Bakanı Nabi Avcı, kamplarda kalan mülteci çocukların eğitimlerine devam edebildiğini, yaklaşık 71 bin 500 Suriyeli öğrencinin de Türkiye’deki çeşitli illerde okula gittiğini açıkladı. Ancak AFAD raporuna göre, kamp dışında yaşayan zorunlu eğitim yaşındaki Suriyeli çocukların yüzde 80’inden fazlası okulsuz. Sokağa yansıyan tablo, geneli yoksul olan Suriyeli çocukların okula ya hiç gitmediğini, ya da okuldan ayrılarak çalışmak zorunda kaldığını gösteriyor.

2014 Eylül ayına kadar, yalnızca ikametgâhı ve yabancı kimlik numarası olan mülteciler devlet okullarına kaydolabiliyordu. Geçtiğimiz 29 Eylül’de çıkan Milli Eğitim Bakanlığı genelgesine göre, artık sadece tanıtma kartı olanlar da MEB okullarına kayıt olma imkânı bulacak. Erçoban, mevzuattaki yeniliklerin olumlu olduğunu ancak bunun için gerekli altyapı sağlanmazsa sonuç alınamayacağını söylüyor: “Mevzuattaki boşluk dolduruldu, ama bu mevzuata uygun altyapının oluşturulması gerekiyor. Bu çocukların öncelikle dil sorunu var ve dört senedir eğitim imkânlarından uzaktalar. Sadece sabahları eğitim veren bir okul öğleden sonra Suriyeli çocuklara ayrılabilir ve gönüllü Suriyeli öğretmenler ders verebilir. Ayrıca okuyacakları kitaplar ve müfredat da önemli.”

Fotoğraf: Reuters / Khalil Ashawi

2014 Nisan ayında yürürlüğe giren yasa uyarınca kayıt yaptırmayıp tanıtma belgesi almayan ve 98’le başlayan kimlik numaralı olmayan mülteciler için sadece beyan yeterli olmuyor. Türkiye’ye kaçak giriş yaptığı için tanıtma belgesi olmayan mülteciler, ücretsiz sağlık hizmetleri için de kayıt olmak zorunda. Erçoban, “Kayıt başvurularında çok sıra var. Başvurudan ancak üç dört ay sonrasına randevu veriyorlar,” diyor. Konuştuğumuz Suriyeli mülteciler de bu durumdan şikayetçi: “Suriyeli mülteci kimliği olanlar hastanelerde ücretsiz tedavi görebiliyor. Eğer bu kimliğe sahip değilsen muayene olamıyor ve ücretsiz ilaç alamıyorsun. Aslında kimlik çıkarmak kolay ama yabancı şubede sıra gelmiyor.”

Suriyeliler Türkiye’ye 2011 yılında kitlesel olarak geldiklerinde, uluslararası hukukta tanımlı olmayan bir şekilde ‘misafirlerimiz’ vurgusu yapıldı. Erçoban’a göre “misafir” gibi hiç bir şeye karşılık gelmeyen kavramın kullanılması son derece sakıncalı: “Misafir hiçbir hukuki statüye karşılık gelmeyen çok uydurma bir kavram. ‘Misafirse misafirliliğini bilsin, misafirliliğin kısa olanı makbûldür, misafir umduğunu değil bulunduğunu yer’ gibi önyargılara neden oluyor. Ama bu insanların statüleri ve hakları olması gerekiyor.”

Muhabir gözünden sınırda gazeteci olmak

Suriye’deki iç savaş şiddetini artırarak Türkiye sınırına kadar yaklaştığından beri, savaşın izleri Türkiye sınırından da izlenebiliyor. Habertürk muhabiri Osman Girgin ve Milliyet muhabiri Burcu Ünal’la, sınırda gazeteci olmak ve karşılaştıkları zorluklar üzerine konuştuk.

“En büyük motivasyon, tarihe tanıklık etmek”
Savaş mağduru olan bölge halkının gazetecilere karşı tutumu zaman zaman farklılık gösteriyor. Gazetelerin ve kanalların yayın politikalarıyla ilişkilendirilen bu durum, sahadaki muhabirlerinin görev yapmasını etkiliyor. Habertürk muhabiri Osman Girgin, Şanlıurfa’nın Suruç ilçesinde kaldığı süre boyunca medya çalışanlarının karşılaştığı sorunları şöyle anlattı: “Bir yayının sırasında, T.C medyası jandarmanın müdahalesini anlatmayacak, askerci yayın yapacak” diyerek halkı provoke edenler vardı. Yayına girdikten sonra tabii anlattım askerin müdahalesini, neden saklayacağım? Sonra aynı kitle beni bırakıp Ulusal Kanal’ın yayını esnasında onların yanına gitti ve Ulusal Kanal’ın etrafını çevirdi. Ulusal Kanal da yaşadığım sıkıntıların aynısı yaşıyor o sırada. Bu olay yaşandıktan sonra saat 17:00 yayını yapamayacağımızı

Fotoğraf: Mert Çakır / KODA Collective

farkettim ve bölgeden ayrıldık. Ancak Bugün TV muhabirleri durumu kanalına anlatamadı ve kanal bölgede kalarak yayına devam etmelerini istedi. Yayın sırasında muhabirlere saldırdılar. Ekipmanlarını aldılar ve adamları döverek gönderdiler. Ayrıca BBC’nin arabası yakıldı, Show TV’ye bir saldırı oldu, Fox’un da önünü kesmişlerdi. O gün gazeteciler valiliği aradı. Ertesi gün asker bizim bulunduğumuz yere kordon çevirdi ve vatandaşın girmemesi için biraz daha güvenlik önlemi aldı.” Girgin’e göre, sınır bölgesinde zor şartlarda gazetecilik yapmanın en büyük motivasyonu tarihe tanıklık ediyor olmak ve objektif haberciliğe bağlı kalmak: “Bir kere tarihe

tanıklık ediyorsun. Birçok şey değişecek. Mesela HDP’nin çağrısından sonra çıkan eylemlerde o kadar çok şey gördük ki, ben onu canlı canlı yaşadım. En büyük motivasyon bu. Mesela orada bayramın yaşanmadığını görmek beni etkiledi, çünkü yaşananlar bayram gibi değildi. Bayram namazından çıkıp herhangi bir tepe bulmaya çalışıyorlar ve savaşı izliyorlardı. İnsanların ağzından ‘Bayram namazını Kobani’de kılacağız’ gibi laflar çıkıyordu.”

“Gözlerinde tedirginliği gördüm”
Milliyet gazetesinden Burcu Ünal, tellerin kalktığı ilk gün, 19 Eylül’de Suruç’taydı. Sınırda gazetecilik yapmanın daha önceki

deneyimlerinden çok farklı olduğunu belirten Ünal, “Daha önce savaşın korkusu ve mülteciliğin tedirginliğini gözlerinde bu denli net şekilde taşıyanı görmemiştim” diyor. Ünal, bölgeye vardığı ilk anı şöyle anlatıyor: “Vardığımızda teller kalkmış, Kobani’den gelenler askerlerin oluşturduğu çemberin ortasında bekliyorlardı. Anlatılanlar hemen hemen aynıydı: ‘Çatışmalar köyümüze yaklaşıncaya kaçtık. Yaya yola çıkanlardan haber alamadık. İnsanları çocuk yaşlı demeden kafalarını keserek dönmeyi istiyoruz.’ Çatışmanın bitmesini ve dönmei istiyoruz.” Sonraki günlerde basına karşı tutumun giderek sertleştiğini belirten Ünal, atmosferi şöyle anlattı: “İlk günü takip eden Cumartesi ve Pazar günleri Kobaneliler basın mensuplarına da tedirginlikle yaklaşmaya başladılar. Özellikle de fotoğraflarının çekilmesini istemiyorlardı. Kimi zaman erkekler fotomuhabirlerin üzerine yürüyüyor, kimi zaman çocuklar gazetecileri albulmaya alıyordu. Ancak yanınızda güvenebileceklere bir yetkili varsa konuşuyor ve fotoğraflarının çekilmesine izin veriyorlardı. İlerleyen günlerde çatışmaların sınıra yaklaşmasıyla farklı tablolara karşılaştık. Çatışmaların çıplak gözle görülebildiği Karaca Köyü’nde bir tepeye oturan Kobaneliler, çatışmaları izliyor ve YPG’nin her isabetli atışında alkışlıyorlardı.”

Bölgedeki denetim
Sınırda habercilik yapan gazeteciler bilgiye ulaşmak için sık sık devriyelerden ve denetimlerden geçmek zorunda kaldı. Girgin, başına gelen bir olayı şöyle anlattı: “Yayın yaptığımız yere havan topu düştükten sonra oradan çıkarıldık ve askerin devriyesi de yaklaşık 600 km daha içeri geldi. Aynı gün sınıra füze kalkanı kondu diye bir bilgi aldık. Sınıra gitmeye çalışırken asker çevirdi ve kimlik kontrolü yaptı. Havan topu yağıyordu. Can güvenliğim yok diye geçişime izin vermemekle geri gönderdi. Askerin kontrol yaptığı yerden 200 metre sonra bir grup kimlik kontrolü yapmak için çevirdi. Kameraman arkasından derdimizi Kürtçe olarak anlattı, ancak kimliğimizi vermezsek arabamızı taşılayacaklarını ve yakacaklarını söylediler. Başka bir güvenlik gücü de orada kurulmuştu.” Burcu Ünal ise denetim konusunda basına karşı değişen ve gün geçtikçe katılan bir tutum olduğunu belirtti: “Her gün üç asker-polis kontrolüne uğrayarak katettiğimiz Urfa-Mürşitpınar yolunda, ilk günler kurum kartımızı görmeleri ile geçişimize izin veren güvenlik görevlileri, çatışmaların sınıra yaklaşmasıyla daha detaylı aramalara başladılar. İlk günden beri basına karşı son derece anlayışlı olan güvenlik görevlileri daha katı davranır oldu.”

Suriye’deki etkin örgütler

2011 yılında Arap Baharı’nın Suriye’ye sıçramasıyla Esad yönetimindeki Suriye rejimi kontrolü sağlamakta zorlandı ve birçok bölge örgütlerin denetimine geçti. Suriye’de bini aşkın silahlı grubun olduğu ve bu silahlı gruplara üye yaklaşık 100 bin kişinin olduğu tahmin ediliyor. Suriye’nin farklı bölgelerini kontrol etmeyi amaçlayan bu örgütlerin başlıcaları; Muhalif örgütler, Kürt gruplar ve bağımsız yapılanmalar

Muhalif Örgütler

Muhalif kanadın başında *Özgür Suriye Ordusu (ÖSO)* geliyor. Suriye rejimine karşı sivililerin ve muhalif Suriye ordusu mensuplarının kurduğu ÖSO, hâlâ İdlib ve Dera ilinin İsrail’e yakın kesimlerinde hakimiyet gösteriyor. Eski Suriye Hava Kuvvetleri mensubu olan Riyad Esad’ın kurucusu olduğu ÖSO’nun yaklaşık 40.000 savaşçısı olduğu biliniyor. Rejime karşı muhalif bir tutum gösteren bir diğer örgüt ise *Irak Şam İslam Devleti (İŞİD)*. Ebubekir Bağdadi önderliğinde kurulan radikal İslamcı örgüt, sünni bir halifelik kurma amacını taşıyor. İŞİD’i diğerlerinden ayıran en önemli nokta ise örgütün Irak ve Suriye’deki petrol kaynaklarına yakınlığı. Bu sebeple Rakka ve Deruza bölgelerini de kontrol altına aldı. Örgütün üye sayısının 20 bin ila 30 bin arasında olduğu tahmin ediliyor. Örgütün sosyal medyayı faal bir şekilde kullanması ve şiddet içerikli eylemleri bu yolla paylaşması, örgütün bilinirliğini artırıyor. İŞİD gibi İslami bir rejim hedefleyen *El Nusra*, Sünni İslamcılık v Selefilik ideolojisini benimsiyor. El Nusra (Şam halkı için destek cephesi), Irak El Kaidesi şemsiyesi altında kuruldu. Örgütün 7 bini aşkın savaşıya sahip olduğu biliniyor. Kendilerini muhalif bağımsız olarak nitelendiren *Suriye İslami Kurtuluş Cephesi* ise 2012 yılında yirmiyi yakın fraksiyonun bir araya gelmesiyle kuruldu. Yaklaşık 40 bin savaşçısı olan Suriye İslami Kurtuluş Cephesi; İdlip, Humus, Şam Halep ve Deyrizor bölgelerinde faal. Örgüt batının desteklediği koalisyon-dan bağımsız olarak hareket ediyor.

Kürt Gruplar

Suriye’nin kuzeydoğusunda fiili otonom bir devlet kuran Demokratik Birlik Partisi’nin (PYD) silahlı kanadı olan *Halk Savunma Birlikleri (YPG)*, 2012 yazından beri bölgede hakimiyetini kurmaya çalışıyor. Suriye-Türkiye sınırını kontrol altında tutan örgüt, Suriye’nin Afrin, Kobani, Kamışlı Haseke bölgelerini denetimi altına aldı. Örgüt, önceleri Suriye rejimine karşı hareket ederken, şu an özellikle Kobani’de İŞİD’e karşı hakimiyet kurmaya çalışıyor.

Bağımsız Örgütler

Suriyede faaliyet gösteren grupların bir kısmını bağımsız gruplar olarak ele almak mümkün. Azınlık olarak görülen bağımsız gruplar azımsanmayacak bir etki alanına sahip. Bu grupların genel özelliği dış ülkelerden destek almaya karşı olmaları ve El Nusra ile İŞİD gibi muhalif kanada mensup diğer örgütlere nazaran ılımlı İslam yanlısı olmaları. Bağımsız örgütlerin etkin olanları *Ahfad El-Resul Tuğayı* ve *Asala El Tannıya*.

Bir sonbahar film festivali

11-17 Ekim tarihleri arasında on üçüncüsü gerçekleşen Filmekimi, sinemaseverlere muhteşem bir hafta yaşattı

Ecem Erim

İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) tarafından 13.sü gerçekleştirilen Filmekimi, namıdiğer 'Sonbahar Film Haftası', 2002 yılından bu yana AVM sinemalarında gösterim sıkıntısı çeken, ulusal ve uluslararası film festivallerinde kabul görmüş filmleri sinemaseverlerle buluşturuyor. Bu sene ilk defa Kadıköy'de de yapılan, yeni sezonun habercisi olan festivalde; prömiyerini Sundance, Berlin, Cannes, Venedik ve Toronto gibi saygın film festivallerinde yapan Godard, Cronenberg, Leigh, Loach ve Sissako gibi ustaların son yapıtlarının da aralarında bulunduğu 43 film, sinemaseverlerin beğenisine sunuldu. 11-17 Ekim tarihlerinde, 7 gün boyunca İstanbul'da gerçekleşen 13. Filmekimi; Ankara, Bursa, Diyarbakır, Şanlıurfa ve Trabzon'u da ziyaret etti.

İzmir'de Filmekimi

2002 yılında İstanbul'dan yola çıkan Filmekimi, 2011 yılında 5 farklı şehirde daha yapılmaya başladı. Bu sene 15-19 Ekim tarihlerinde İzmir Karaca Sineması'nda gerçekleşen festivalde, Lale Kart sahiplerine tanınan ön satış hakkından dolayı biletler erkenden tükendi. Boyhood, Whiplash,

Geronimo ve Leviathan, festivalin en ilgi gören filmleri oldu. Karaca Sinemasından konuştuğumuz Serdar Arslan, bu sene yaklaşık 6000 sinemaseverin Filmekimi'ne katıldığını belirtti. Seneye hedeflerinin 10000 izleyici olduğunu belirten Arslan, ayrıca bir sonraki sene Filmekimi'ni 7 gün boyunca yapmayı planladıklarını açıkladı. Festivali dört gözle bekleyen sinemaseverler, bu sene

de bir kaç zorlukla karşılaştı. Filmekimi'ne katılan Melike Fıttı, seyrettiği filmler ve organizasyon hakkında, "İstedığım tüm filmleri seyredeemedim ama 'Boyhood' ve 'Leviathan' filmleri beni çok tatmin etti. Yalnız filmler çok uzun ve ara yok. Ayrıca ortada ciddi bir reklam sorunu var. Bu festival sadece alternatif medya ağlarında ve Twitter gibi sosyal medyada duyuruluyor." ifadelerini kullandı.

Farklı bir sinema deneyimi: BAŞKA SİNEMA

BAŞKA SİNEMA, Filmekimi'nden farklı olarak, izleyicilere özlemini duydukları filmleri yıl boyunca izleme fırsatı sunuyor. Bu sene 12 Eylül'de, İzmir Karaca Sineması'nda da bir salon sahibi olan BAŞKA SİNEMA hakkında yine Karaca Sineması'ndan Serdar Arslan, "Daha yeni olduğu için katılım oranı şu an normal." dedi. Arslan, Kasım ayının beklenen filmlerinden de bahsetti: "Bu sene tüm festivallerde ödül kazanan 'Sivas', 'Annemin Şarkısı' ve 'Deniz Seviyesi' filmleri, Kasım ayının öne çıkacak filmlerinden".

“Baba” hakkında her şey

Senaristliğini ve yönetmenliğini Soner Sert'in yaptığı, son dönemde artan iş cinayetlerini konu alan 'Baba' kısa filminin galası, 1 Ekim'de İzmir Fransız Kültür Merkezi'nde yapıldı. Bir inşaat işçisinin hikayesini ele alan filmin yönetmeni Soner Sert ile filmin yapım aşamasından gelecekteki projelerine kadar birçok konu hakkında konuştuk

Ahmet Yalçın
Yağiz Baştürk

Filmlerinizde genellikle toplumsal konulara yer veriyorsunuz , neden bu konuları ele almayı tercih ediyorsunuz?

Bu en iyi bildiğim meselelerden biri. Bir insan bilmediği bir olayı da konu olarak ele alabilir. Bu konuyu herkes anlayabilir ama özellikle benim yapmaya çalıştığım şey; kendi hayatımdan yola çıkarak, gördüklerim ve yaşadıklarımınla birlikte bunu sinemaya aktarmak. Bunu yaparken de, tanık olduğum gerçek olayları öyküleştiriyorum ve yapmaya çalıştıklarım bu sayede ortaya çıkıyor.

“Baba” filmini çekmeye nasıl karar verdiniz?

Ülkemizin her yerinde her gün birçok işçi ölüyor, bu kesin ve net. Fakat bu işçi ölümleri toplu olduğu zaman gündeme geliyor. Bence en büyük sıkıntı da burada başlıyor. Bu olay benim geçen senelerde farkına vardığım olaylardan biri. Bu konu hakkında kafamda tasarladığım ve gözlemlediğim bir takım olaylar vardı. Bana bu konuları tasarlamada destek olan filmin oyuncusu ve aynı zamanda yakın arkadaşım olan Kadim Yaşar ile birlikte bu konuyu senaryoya dökmeyi kararlaştırdım. Bunun akabinde Kadim Yaşar İstanbul'dan İzmir'e geldi. Film çekimi 1 hafta sürdü. Yaklaşık iki ay da filmin kurgusuyla geçti. Filmin yapım aşamasını bu şekilde gerçekleştirmiş olduk.

“Baba” filmini kısa bir film olarak seçtiniz. Neden uzun metraj bir film olarak düşünmediniz?

Beni temsil eden dört tane kısa filmim var bunların hepsi toplumsal içerikli filmler. Kısa metrajlı filmleri uzun metrajı geçiş aşaması olarak düşünmedim. Kısa filmlerin bende bambaşka bir yeri var. Ama bence elindeki malzemeye göre hikayeyi ayırmalısın. Bu şekilde anlatış birliği değişebilir. Örnek verecek olursak, bundan sonraki projemde kadınların iş hayatındaki durumunu konu alan uzun metrajlı film yapmayı düşünüyorum. Bu filmi çekerken elimdeki malzemeyi ona göre ayarlayıp çekimlere başlayacağım. “Baba” filmini neden uzun metrajlı bir film olarak çekmediğimi söyleyecek olursam, elimde yeterli malzeme yoktu. Bu yüzden “Baba” filmini kısa metraj olarak çektim.

Çekimler ne kadar sürdü ve nerelerde yapıldı?

Bir haftalık bir çekim süreci oldu. Filmin oyuncusu olan Kadim Yaşar, İstanbul'dan İzmir'e geldi. Çekimlerin tamamını İzmir'de yaptık. Narlıdere, Gazimeir, Basmane ve Kemeraltı'nda çektik. Her akşam çekimleri yaptıktan sonra eve gidip görüntüleri izledik. Çekimler üstüne konuşup bizi tatmin etmeyen neresi var diye baktık. Dolayısıyla beğenmediğimiz bir şey olunca çekimi tekrar ettik. Diğer kısa filmlerin çekim aşamasına bakacak olursak, bizim yaptığımız denenen bir olay değil. Bir günde en az sekiz saat çalışıp filmin yapım aşamasını tamamladık.

Filmin bütçesini nasıl sağladınız? Bu sağladığınız bütçe filmdeki oyuncu seçiminde bir değişiklik yarattı mı?

Filmimde oynayan oyuncular normalde de benim arkadaşlarım. Aklımda bir film yaratmaya çalıştığım zaman oyuncuyla film hakkındaki fikrimi paylaşıyorum ve onlarda rolleri kendi aralarında paylaşıyorlar. Baba filmimde ise aklıma direkt Kadim Yaşar geldi ve arayıp nasıl yapabiliriz diye konuştuk. Bütçede ise Kadim Yaşar net ve kesindi. Ben sinema üzerine lisans yaptım, şuanda da yüksek lisansımı yapıyorum. 150'ye yakın festivale katıldım ve bu sektörde yedinci senem olmasına rağmen Kültür Bakanlığı bu projeye destek vermedi. Dolayısıyla orta halli firmalardan reklam desteği aldım ve filmimi bu şekilde finanse ettim. Zaten ufak bir ekip ile çalıştık.

Gelecek filmlerinizde işçi cinayetlerine yer vermeyi düşünüyor musunuz, aklınızda farklı projeler var mı?

Şu anda kadınların iş hayatındaki durumunu konu alan bir film üzerine çalışıyorum. Genel olarak amacım; tanık olduğum, gözlemlediğim şeylerin filmini yapmaya çalışmak. Dolayısıyla kadın ve kadın işçi meselesi özellikle biraz daha ailemden gördüğüm ve yorumlayabileceğim ya da bir kadının analizini yapmaya çalışacağım bir iş olacak. Çünkü, emek-sermaye ilişkisi sadece erkeklerden kaynaklı değil. Kadınlar, bunun bir parçası ve ortağı bu yüzden kadınların iş hayatındaki durumunu konu alan bir film yapmaya çalışacağım. Bu da uzun metrajlı film olacak.

‘Rengârenk’ İzmir

Ecem Erim

İlk defa Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) düzenlenen Color Sky 5K, 15 Haziran'da Ankara'da, 14 Eylül'de de İstanbul'daydı. Son olarak 19 Ekim'de İzmir'de gerçekleşen Renkli Koşu'ya yaklaşık 2000 kişi katıldı.

Baştan söyleyelim. Bu bir yarışma değil, bu bir 'koşu festivali'. Her yaştan, her bedenden insanın katıldığı bu festival, en son 19 Ekim Pazar günü İzmir İnciraltı Kent Ormanı'nda gerçekleşti. Her bir bilet gelirinin %5'inin Bedensel Engellilerle Dayanışma Derneği'ne bağışlandığı festivalde, gökkuşağının bütün renkleri insanların üzerindeydi. Festivalde Dernek Başkanı Kemal Demirel de, festival katılımcılarının desteğinin çok önemli olduğunu belirtti. Demirel, “Siz varsanız biz varız. Destekleriniz için teşekkür ederiz” dedi. Sabahın erken saatlerinde DJ performansı ile başlayan festival, saat 14:00'de 2000 kişinin katıldığı Renkli Koşu ile devam etti. Beş kilometrelik mesafenin her bir kilometresi sonunda, katılımcıların üzeri renklerle süsleni. Koşu sonunda bitiş noktasına gelen katılımcılar, renkli görüntüler verdi. Aralardan en renkli beş katılımcının seçildiği festival, düzenlenen kapanış partisiyle son buldu.

Bedensel Engellilerle Dayanışma Derneği nedir? Bedensel Engellilerle Dayanışma Derneği, tüm bedensel engellilerin eğitim, sağlık gibi ihtiyaçlarına katkıda bulunarak, sosyal dayanışmalarını arttırmak için 25 Ekim 1993'te resmi olarak kuruldu. Derneğin amacı; bedensel engellilerin toplum için üretici bireyler haline gelmesine katkı sağlayıp, ruhen ve bedenlen yeterli gücü kazanabilmelerini sağlamak.

“Bu bir insanlık hâli”

Bir hayat düşünün arabesk şarkılarda kendini bulan, 'Ben hep yenilmeye mahkum muyum' şarkısıyla başlayıp "Hayat kadere inat seni sil baştan yaşayacağım" sözleri ile noktalanan... İşte öyle hayatlara değen gerçek bir oyun: "Kadınlar Aşklar Şarkılar"

Şive Karataş

Oyun, tercihleri yüzünden dışlanmayı küçük yaşta öğrenmek zorunda kalan trans bireylerin hayatlarını ve bu bireylerin ilk dışlanışının ailesi tarafından olduğunu dramatik bir şekilde gözler önüne seriyor. Ötekileştirmenin ne kadar içimize işlediğini, ama aslında ötekileştirdiğimiz ötekileştirmeyi yüzümüze çarpıyor. Azınlıkların nefrete maruz kaldığı deforme olmuş sistemde, onların

da yemek yiyip su içtiğini, aşık olup seviştiğini, insan olduklarını anlatıyor. Müziğin hakim olduğu oyunda, seçilen şarkılar da yüreğe dokunuyor. Ahmet Melih Yılmaz öyle güzel bir performans sergiliyor ki, 'Delikanlım' şarkısını söylerken gidip sarılsı geliyor insanın. Önyargıları yıkmamanın atomu parçalamaktan daha zor olduğu günümüz Türkiye'si'nde böylesi farkındalık yaratan bir oyun, bir çok önyargıyı yıkacak nitelikte. Bunun için oyunun yazarı Şamil Yılmaz'ı da tebrik etmek gerekiyor tabi ki.

Trans bireylerden oyunla ilgili nasıl yorumlar aldınız?

Olumlu yorumlar aldık. Şimdiye kadar oyundan rahatsız olan çıkmadı. Genellikle sahip çıkıyorlar oyuna. Hatta Ankara'dan Selay Şu adlı bir arkadaşımız, sırf çevresindeki diğer kadınlar izlesin diye ayrı gösterim bile organize etti.

Daha önceki bir röportajınızda oyuna hazırlanırken trans bireyleri gözlemlemediğinizi söylediniz. Bu sizin için zor olmadı mı?

Meseleyi çok içerden bilmiyorum ama sanırım her trans kadın da tıpkı diğer kadınlar gibi, kadınlığını giyininirken çevresindeki kadınlara yaşamaya çalışan, yaşamak isteyen herkese karşı tahammülsüz bir toplumun çocuklarıdır. Ve birileri inatla yaşamaya devam ediyor. Bize rağmen bu düzeni değiştirmeye çalışıyorlar. Trans kadınlar bu yüzden devrimci işte...

Sizce trans bireyler Türkiye'de hangi şartlar altında yaşıyor? Toplumun onlara karşı algısı nasıl?

Toplum ön yargılı bir algı taşıyor. Bunun birinci gerekçesi de o kadınların tanımayan olmaları. Sadece klişeler ve nefret söylemlerinin hakim olduğu bir ortamda yaşıyoruz. Her düşmanlık, daha doğrusu azınlıklara gösterilen düşmanlık diyeyim, karşısındaki insanı tanımamaktan kaynaklanıyor. Haliyle düşmanca bir yabancılığın içinde var olmaya çalışan kadınlardan bahsediyoruz. Hayatları çok zor. O kadar ki, sokakta yürümeleri bile cesaret gerektiriyor. Evden markete ekmeğe almaya her çıktığınızda tedirgin olduğunuzu düşünün...

İnsanların ön yargısının sebebi nedir?

Sistem deformasyonu. Aslında hepimiz içten içe hastayız. Bize benzemeyen her şeyi yok etmeye çalışıyoruz. Ben daha derin bir hastalık tanımı bilmiyorum. Üstüne bir de fikirleri ve inançları uğruna yaşamaya çalışan, yaşamak isteyen herkese karşı tahammülsüz bir toplumun çocuklarıdır. Ve birileri inatla yaşamaya devam ediyor. Bize rağmen bu düzeni değiştirmeye çalışıyorlar. Trans kadınlar bu yüzden devrimci işte...

Geçtiğimiz haftalarda bir doktor, yalnızca trans birey olduğu için bir hastayı muayene etmeyi reddetti. Bununla ilgili ne düşünüyorsunuz?

En temelde, doktorluk yeminle bağlanmış bir meslek. Kim olursa olsun asgari ilgiyi göstermek zorundasınız. Fakat transfobi o kadar baskın ki, üzerine yemin ettikleri halde bazı doktorlar trans kadınlara karşı söz konusu doktor gibi düşmanca bir tavırla yaklaşabiliyorlar. Daha önce söylediklerimizle düşünmek lazım galiba bunu da. Üstüne bir de bu işin sadece 'cahil' insanları bağlamadığını, okumuş insanların bile bazen daha fazla bu tuzağa düştüklerini hatırlamak gerekiyor.

Fotoğraf: Samet Okan Altun

Türkiye teniste altyapı oluşturuyor

Türkiye Tenis Federasyonu tarafından İzmir'in Buca ilçesinde, Buca Tenis Kulübü'nde düzenlenen "12 Yaş Hafta Sonu Turnuvası"nı ünivers ekibi olarak takip ettik. Turnuvada yer alan hakemler, sporcular ve aileleri ile birlikte Türkiye'de tenisin gelişimini ve alt yapıya verilen önemi konuştuk

Ahmet Yalçın
Yağız Baştürk

Türkiye Tenis Federasyonu İzmir baş hakemlerinden biri olan Cengiz Oktay, ülkemizde tenise verilen önemi, şu şekilde ifade etti: "Son dönemlerde tenise olan ilgide büyük artış var. Federasyonumuz, önemli sponsorluk anlaşmalarına imza atarak bu alana verdiği önemi gösteriyor." Oktay, Türkiye Tenis Federasyonu'nun bu anlaşmalarla birlikte tenisteki başarılarını olimpiyatlarda da göstermek istediğini ve olimpiyatların Türkiye'de düzenlenmesi için büyük çaba harcadığını söyledi. Ayrıca Oktay, bir çok tesis kurduklarını

Cengiz Oktay

ni ve bu tesislerin tenisin altyapısının gelişmesinde büyük etkileri olduğunu altını çizdi.

"Eğitim sistemi sporcu yetiştirmemize engel"
Ülkemizde İpek Soylu ve Marcel İlhan gibi bir çok yetenekli sporcu bulunmasına rağmen, Türkiye'deki eğitim sisteminin sporcuların gelişimini engellediğini belirten Oktay, "Elde ettiğimiz sponsorluklar bu alanda yeterli fakat Türkiye'nin spora bakış açısı bu alanda yeterli değil. Günümüz eğitim sistemini düşünecek olursak, gençlerimiz derslerindeki yoğunluk ve sınavlarından dolayı spora ve antrenman yapmaya ayıracak zaman bulamıyor. Diğer tüm spor alanlarında

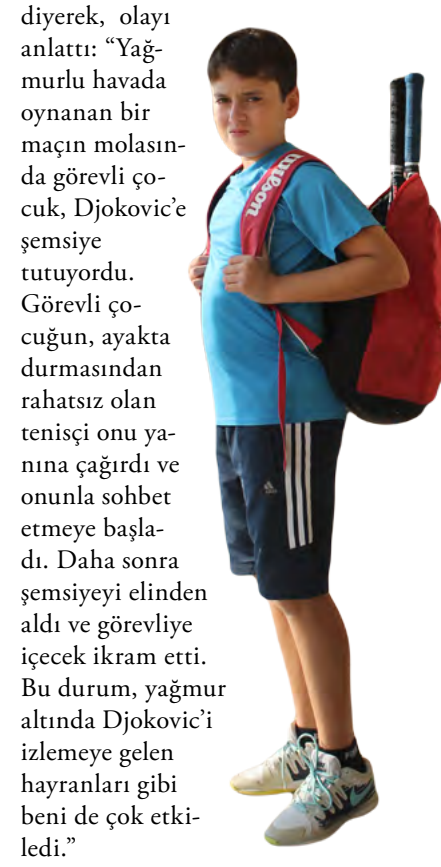
olduğu gibi eğitim sistemi sporcu yetiştirmeye engel oluyor" dedi.

"Reklam önemli"
Tenisin, futbol ve basketbol gibi popüler olması için reklamın önemli olduğundan belirten Cengiz Oktay, "Bu iş bir reklam işidir. Öncelikle dünya çapında bir tenisçi yetiştirmemiz gerekiyor. Bunun için de az önce bahsettiğimiz gibi eğitim sistemimizi, çocukların daha fazla spor yapabileceği bir sisteme dönüştürmemiz gerekiyor. Bu bahsettiklerimi başarılı bir şekilde uygularsak, dünya çapında başarılı bir tenisçi çıkarabiliriz. Genç sporcularımızın bu tenisçilerimizi örnek alması; tenisin daha fazla takip edilen, popüler bir spor branşı olmasına katkı sağlayacaktır" şeklinde konuştu.

Peki aileler ne düşünüyor?
Ünivers Ekibi olarak velilere, çocuklarının tenisi seçme

sebeplerini sorduk ve aldığımız yanıtlar hemen hemen aynıydı. Tenisçi Umut'un babası Birol Bey, Umut'un hocaları sayesinde tenise önem verdiğinden belirterek, "Tenis, elit ve bireysel bir spor branşı. Oğlum sekiz yaşında katıldığı bir turnuvada kupa kazandı. Bu turnuvalar sayesinde oğlumun özgüveni giderek arttı. Umut'un tenise devam etmesi için her türlü desteği vereceğiz" dedi.

"Novak Djokovic'i örnek alıyorum"
Turnuvanın favori oyuncularından Eren Işıkcı, dünya tenisinin bir numarası Sırp tenisçi Novak Djokovic'i örnek aldığını söyledi ve bunun nedenlerini anlattı: "Tenisi gerçekten çok seviyorum. Djokovic'i kazandığı üstün başarılarından dolayı örnek alıyorum. Yaklaşık dört ay önce, Djokovic'in sahadaki jesti ona olan ilgimi daha da artırdı"

Eren Işıkcı

Bostanlıspor bir ilki gerçekleştirecek

Bostanlıspor, "tekerlekli sandalye futbol takımı" projesiyle Türkiye'de bir ilke imza atmayı planlıyor. "Tekerlekli futbol takımı nasıl kuruldu ve gelişme sürecindeki sıkıntılar nelerdi?" sorularını tartışmak üzere Bostanlıspor Kulüp Başkanı Avni Erboy ile bir röportaj gerçekleştirdik

Gökrem Görümlü

Bostanlıspor Türkiye'nin ilk tekerlekli sandalye futbol takımını kuruyor. Süreç nasıl gelişti?

Avrupa ülkelerinde "Foot Fauteuil" ismiyle bilinen tekerlekli sandalye futbolu Türkiye'de oynanmıyor. Şu anda tekerlekli sandalye futbolu, ağır bedensel engelleri olanların da oynayabileceği tek takım spor yarışıdır. 1990'lı yılların başlarında Fransa'da ortaya çıkan ve 2000'lerle birlikte uluslararası alanda yayılan bu spor, uygulama sahası ile basketbol sahasında oynanmaktadır. Amaç, tekerlekli sandalyeyle topu kalede geçirerek gol atmaktır. Takımı kurma fikrini Karşıyaka Spor Kulübü'nün eski başkanlarından Yılmaz Temizocak getirdi. Uzun yıllar yurt dışında yaşayan Karşıyakalı arkadaşımız, Avrupa Engelsiz Turizm Ağı (ENAT) Türkiye Temsilcisi Nejat Şardağı, konuyu Yılmaz Bey'e açmış. O da doğru adresin Bostanlıspor olduğunu belirtti. Nejat Bey, bu sporun Türkiye'de gelişmesini arzu ettiğini söyleyip Bostanlıspor'un bu fikre sıcak bakıp bakmayacağını sordu-

ğunda, kendisine olumlu cevap verdik. Bunun üzerine biz de alt yapımızı hazırladık. Saha, antrenör, sandalye dışındaki diğer araç ve gereçleri temin edebileceğimizi ve sporcuları bulacağımızı belirttik. Nejat Bey, Fransa ile temasa geçti. Biz de kulüp olarak yazışmada bulunduk. Tek sorun tekerlekli sandalye. Bunu çözdüğümüz an, çalışmalarına başlayacağız.

Bostanlıspor olarak tekerlekli sandalye futbolu için yeterli ekipmanınız var mı? Eksikleriniz nedir?
Şu anda sadece sahamız var, geri kalan hiçbir şey mevcut değildir. Türkiye'de tekerlekli futbol olmadığı için sandalyesi de bulunmuyor. Ancak özel olarak yaptırabilirsiniz. Bunun için de temaslarımız oldu. Cevapları bekliyoruz. Bize ilk etapta, en az 12 tekerlekli sandalye gerekiyor. Bu 12 sandalye, sponsorlar yardımıyla alınabilir. Bu konuda sosyal sorumluluk projeleriyle her zaman desteğe hazırız diyen sivil toplum kuruluşlarına, gazeteler aracılığıyla seslenmek istiyoruz. Türkiye'de yaşanan bu ilki hep beraber başaralım, 12 sandalyeyi alalım.

Takımda oynayacak engelli bireylerden gelen başvurular nasıl gidiyor? Halihazırda sporunuz var mı? İlgi nasıl?
Haber medyada yer alınca ses getirdi. Sporcu bulmak için girişimlerimiz oldu. Antrenör ve eğitim kadromuzun olması avantajımız. Tekerlekli sandalye en büyük engel, önce bunu aşacağız. Sandalyeler alındığında gerisi çorap söküğü gibi gelecektir. Çünkü altyapımız hazır.

Maddi açıdan size yardımcı olacak kurumlar ya da kişiler var mı?
Bırakın engelli bireyleri, diğer branşlarda Türkiye Şampiyonu olan sporcularımıza ve takımlarımıza bile maddi açıdan yardımcı olacak kurum, kuruluş ve kişiler bulmakta zorlanıyoruz. İzmir Büyükşehir Belediyesi ve Karşıyaka Belediyesi bize sadece futbol takımı için yardımda bulunuyor. Diğer branşlardaki talebimize de "biz size yardım ettik" diye cevap veriyor. Zaman zaman bireysel çabalarımız ile kişi ve kuruluşlardan destek buluyoruz ama, o da çok zor oluyor.

Bostanlıspor olarak engelli sporuna başka hangi branşlarda destek sağlıyorsunuz?
Karşıyaka'da bulunan Rehabilitasyon Spor Kulübü (RSK) Tekerlekli Sandalye Basketbol Takımı'na her konuda destek oluyoruz. Bostanlıspor Gode Cengiz Spor Tesisleri'nde, İhtime Engelliler Basketbol Okulları açtık. Yaz aylarında talep geldiğinde bu okulları açıyoruz. Engellilere tenis kortlarımızı ücretsiz açarak, onlara antrenör ve malzeme desteği sağlıyoruz. Böylece tenis oynayıp, spor yapmalarını teşvik ediyoruz. Otizmli bireylere spor okulu açtık. Taleplerin gelmesi doğrultusunda birebir veya takım çalışmaları için antrenör ve malzeme desteği veriyoruz. Karşıyaka İlçe Milli Eğitim ve Karşıyaka İlçe Sağlık Müdürlüğü ile engelli bireylere spor yaptırılması konusunda işbirliği içindeyiz. Ayrıca

onların her organizasyonlarına destek oluyoruz.

Açıklamanızda kurulacak olan tekerlekli futbol takımınız için "sosyal sorumluluk" projesi diyorsunuz. Peki sportif başarı hedefliyor musunuz?
Öncelikle 'fair play' ruhu içinde spor yapılması ve bu bireylerin topluma spor aracılığıyla kazandırılması, onların yüzünün gülmesi, mutlu olması hedefimiz. Elbette takım ve bireysel sporlardaki başarı da özendirme konusunda en büyük etken. Bunun için de 2. etapta sportif başarı hedeflenmektedir. Bu başarı geldiği sürece de yeni yeni sporcu adayları kazanmaktayız.

Avni Erboy

Bu da mı gol değil?

2006 yılında Konak Belediyesi Gençlik ve Spor Kulübü bünyesinde kurulan Konak Belediyespor Kadın Futbol Takımı, Şampiyonlar Ligi'nde çeyrek finale kalarak, son iki sezondur kendi liginde şampiyon oldu. Kadın futbolcu olmanın zorluklarını ve bu başarının gelişim sürecini, Konak Kadın Futbol Takımı ile konuştuk

Fotograf: Gökrem Görümlü

Oktay Pirbudak

Kadınların toplumsal rolüne yönelik ön yargıların arttığı ve sosyal yaşama katılımının zor olduğu bir toplumsal algıda, kadınların spora katılımı da giderek azalıyor. Ancak Konak Belediyesi Kadın Futbol Takımı bu tabuları yıkacak gibi görünüyor. Takım son zamanlarda yurt içinde ve yurt dışında önemli başarılar elde etti. Son iki sezondur kendi liginde şampiyon olan Konak Kadın Futbol Takımı, ayrıca geçen sene Şampiyonlar Ligi'nde son 16'ya kalarak çeyrek final oynadı. Ünivers Ekibi olarak, Konak Kadın Futbol Takımı Teknik Sorumlusu Hüseyin Tavar ve kadın futbolcuların görüşlerini aldık.

"Kadın futbolu tecrübe kazandıkça gelişecek"

2007 yılından itibaren Konak Belediyespor'un başında bulunan Hüseyin Tavar, "Konak Belediyespor hiç düşündüğüm bir yer değildi ama o zaman çok cazip tekliflerle geldiler. Bunu maddi açıdan söylemiyorum. Bir hedefi vardı bu takımın ve hedefler hoşumuza gitti. Ardından karar verdik ve başladık" dedi. Bir erkek olarak, kadın futbol takımı çalıştırmanın çok zor olduğunu ve 28 tane ofsaytı bilen kadınlı çalıştığını söyleyen Tavar, tercihen bundan sonra erkek takımla profesyonel olarak çalışmak

istediğini belirtti. Türkiye'de bir ilki gerçekleştirip takımı Şampiyonlar Ligi'nde çeyrek finale kadar taşıyan teknik sorumlu Tavar, "İnşallah bundan sonraki dönemlerde tecrübe kazandıkça, Türkiye'de kadın futbolunun çok iyi yerlere geleceğini düşünüyorum" dedi.

Medyanın ilgisizliğinden, sponsor bulamamaktan ve taraftarın maçlara fazla talep göstermesinden yakınan futbolcular, kendileri adına gelecek için ümitli konuştular.

"Kadın futbol oynar mı?" Türk Milli Takımı'nın ve Konak Belediyespor'un başarılı futbolcusu Esra Erol, çok zor bir spor yaptıklarını, dışarıdan kendilerini küçük gördüklerini ve 'kadın futbol oynar mı?' şeklinde sorularla karşılaştıklarını dile getirdi. Esra Erol sözlerine "Biz de yer

olduğunu söyleyen futbolcu, iyi bir grafik yakalarsa milli takıma kadar gidebileceğini ve ardından KPSS'ye girmeden atanma ihtimalinin olduğunu söyledi. Bu mesleği yapmasındaki esas etmenin ailesi olduğunu dile getiren Erol, "Başta ailem erkeklerle top oynadığım için zorluk çıkarttı fakat daha sonra kadınların dahil olduğu böyle bir oluşum olduğunu duydum ve katıldım. Şu an ailem benim arkamda ve benimle gurur duyuyor" şeklinde konuştu.

"Futbola devam etmek zor ama imkansız değil"
Konak Belediyespor'un orta saha oyuncusu Gülbin Hız, özel hayat, evlilik ve hamilelik gibi süreçlerin futbol yaşamına etkisi hakkında şunları söyledi: "Avrupada bu tarz olaylar yaşanıyor ve sporcular bu durumu atlattıktan sonra tekrar yaptığı mesleğe geri dönüyor. Türkiye'de evlilik ha-

ve hamilelik gibi durumlarda futbolu bırakıyorsanız devlet size herhangi bir imkan sağlamıyor." Bu süreçlerden sonra futbola devam etme ihtimalinin çok düşük olduğunu vurgulayan Yaşam Göksu da A Milli Takım formunu form grafiğinin korunması halinde bu spora devam edilebileceğini söyledi.

"Medya kadın futboluna ilgisiz"
Röportaj yaptığımız üç futbolcu, Türkiye'deki genel kanının futbolun erkek sporu olduğu ve bu sporu kadınların yapamayacağı yönünde olduğunu, ancak buna katılmadıklarını belirtti. "Türk halkının kafasında bir kadın evinde oturur iş, temizlik, yemek yapar ve bunlarla ilgilenmez" algısı oluştuğunu söyleyen kadın futbolcular, "Televizyonlar ve sosyal medya biraz daha önem gösterse bu algıyı yıkıp daha binlerce genç kızın bu sporu yapabileceğini" söyledi. Sadece bir yayın kuruluşunun Kadın Milli Takım maçını yayınladığını ve Türkiye'de Galatasaray, Fenerbahçe gibi takımların bu altyapıyı kurabileceğini, bu şekilde insanların bu spora daha fazla önem vereceğine ve dünya çapında iyi yerlere gelebileceğini dile getirdi.

"Motivasyonumuz futbolu sevmek"
Sporculardan Yaşam Göksu, bu işi yapmalarındaki motivasyo-

nu şöyle anlattı: "Öncelikle bu sporu ciddi anlamda sevdiğimiz için yapıyoruz. Bu mesleği yapmamızdaki bir diğer etmen de Konak Belediyespor'un iyi imkanlar sağlaması ve maddi gelirinin benim için iyi olması" diyerek cevaplandırdı. Gülbin Hız ise bu sporun yetenek işi olduğunu "Eğer basketbola yeteneğimiz olsa onu oynardık fakat bu spor yetenek işi ve biz de işimizi severek yapıyoruz" dedi. Esra Erol ise olayı farklı açıdan değerlendirdi. Sponsor bulamamaktan yakınan ve sadece belediyeden destek geldiğini dile getiren futbolcu "Basketbol ve futbolda sponsor bulunabiliyor iddiaları var. Kadın futbolunda bu şekilde değil ama inşallah kadın futbolu da gelecektir" dedi.

Hüseyin Tavar

Mesleğe girişi Altay'da futbol oynayarak başlayan Hüseyin Tavar, ardından Eskişehir Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu'nu kazandıktan sonra futbolu bıraktı. Tavar, üniversiteyi bitirdikten sonra İzmir'e dönüp yapıp, Konak ve Altay altyapısında çalıştı. Aynı zamanda beden eğitimi öğretmenliği yapan Hüseyin Hoca, okulunda kız futbol takımı çıkarttı ve bu takım, eğitim bölgesinde 3 yıl üst üste şampiyon oldu.

Murat Dalkılıç

8 23:00
Kasım
Ooze Venue

12 20:30 İzmir AKM
Kasım Tiyatro Salonu

Yetenek Siziniz Türkiye'nin 2014 şampiyonları Kıvanç ve Burak, 12 Kasım'da İzmir AKM Salonu'nda sizlerle buluşuyor.

23 14:00
Kasım İzmir Sanat

Doğayı, hayvanları korumanın önemini anlatan çocuk oyunu Rüzgar Kız, 23 Kasım'da İzmir Sanat'ta sizlerle buluşuyor.

Volkan Konak

15 23:00
Kasım
Ooze Venue

Yüzyüzeyken Konuşuruz

12 21:30
Kasım
Volume Alsancak

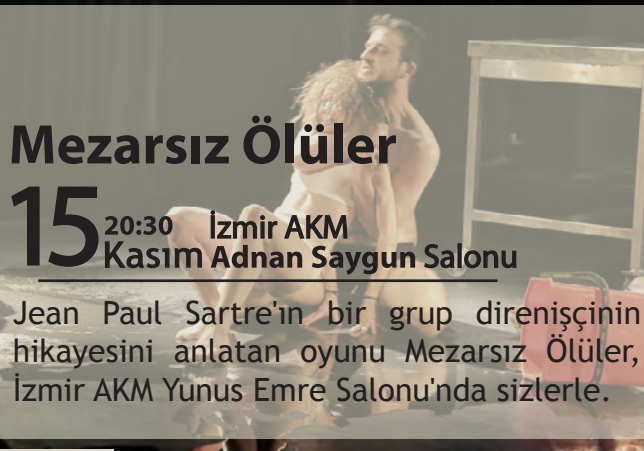
YÖNETMEN
ERDAL BEŞİKÇİOĞLU

Mezarsız Ölümler

Mezarsız Ölümler

15 20:30 İzmir AKM
Kasım Adnan Saygun Salonu

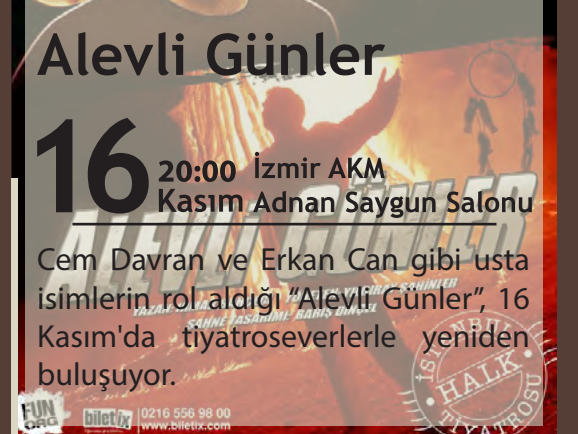
Jean Paul Sartre'ın bir grup direnişçinin hikayesini anlatan oyunu Mezarsız Ölümler, İzmir AKM Yunus Emre Salonu'nda sizlerle.

Alevli Günler

16 20:00 İzmir AKM
Kasım Adnan Saygun Salonu

Cem Davran ve Erkan Can gibi usta isimlerin rol aldığı "Alevli Günler", 16 Kasım'da tiyatroseverlerle yeniden buluşuyor.

İzmir AKM
Tiyatro Salonu

22 Kasım
20:30

Tehlikeli Oyunlar

28 20:30
Kasım
İzmir AKM
Yunus Emre Salonu

Ayhan Sicimoğlu
ve
Latin All Stars

7 Kasım 20:30

Della Miles

İsmet İnönü
Sanat Merkezi

Vodafone FreeZone
Konserleri

29 Kasım
19:00

**Teoman
Athena**
İzmir Arena

